

**Чорноморський національний університет
імені Петра Могили**

Силабус освітньої компоненти

**«Адаптивний спорт та спорт ветеранів
війни»**

Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А 7 Фізична культура і спорт
ОПП	«Фізична культура і спорт»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Форма навчання	Денна
Семестр, в якому викладається дисципліна	На базі ОКР «Бакалавр» – 10 семестр
Статус дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	135 годин (4.5 кредитів ЕКТС)
Мова викладання	Українська
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Факультет	Фізичного виховання і спорту
Кафедра	Професійного і олімпійського спорту
Розробник	Вербицький Віталій Анатолійович, кандидат історичних наук, доцент, декан факультету ФВіС
Викладач, який забезпечує проведення лекційних занять	Вербицький Віталій Анатолійович, кандидат історичних наук, доцент, декан факультету ФВіС
Викладач, який забезпечує проведення практичних/лабораторних занять	Вербицький Віталій Анатолійович, кандидат історичних наук, доцент, декан факультету ФВіС
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторії теоретичного навчання, технічне забезпечення - проєктор.

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
135	16	32		87	Залік

Що буде вивчатися (предмет навчання)	Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення історії розвитку паралімпійського руху, дефлімпійського руху, руху Спеціальних Олімпіад та ветеранського спорту, їх ідеалів, принципів, місце в системі явищ сучасного суспільного життя, теорії і методики підготовки спортсменів-інвалідів та ветеранів війни до участі у змаганнях.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Даний курс спрямований на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань, методичних прийомів та практичних навичок застосування засобів адаптивного та ветеранського спорту для людей, що втратили на тривалий час або назавжди певні функціональні можливості, у тому числі й рухові.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. Здатність працювати в команді. Здатність планувати та управляти часом. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Навички міжособистісної взаємодії. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Набуття знань у спортивній роботі з інвалідами різних нозологій (осіб з вадами слуху, осіб з вадами зору, осіб з вадами інтелекту, з пошкодженнями опорно-рухового апарату та ін.), ветеранами війни тощо; організацію і проведення змагань з різними групами інвалідів; правила проведення змагань серед осіб з особливими потребами; застосовувати у практичній діяльності одержані знання; використовувати сучасні засоби і методи спортивного тренування в підготовці інвалідів і ветеранів війни до участі в змагальній діяльності як на національному, так і на міжнародному рівні.
Навчальна логістика	Програма навчальної дисципліни складається з двох змістовних модулів. Зміст дисципліни: Модуль 1. Історичні передумови виникнення адаптивного спорту. «Адаптивний спорт» у системі освіти фахівця спеціальності «спорт». Адаптивний спорт як соціальне явище. Перспективи розвитку адаптивного спорту в Україні. Методичні основи адаптивного спорту. Основні принципи адаптивного спорту. Методичні особливості організації змагань в адаптивному спорті. Адаптивний спорт як складова олімпійського руху. Міжнародні організації адаптивного спорту в світі. Міжнародний паралімпійський комітет. Паралімпійський спорт в Україні. Український центр фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт». Програмно-нормативні документи адаптивного спорту. Участь українських спортсменів-інвалідів у міжнародних змаганнях. Модуль 2. Теоретичні та правові основи ветеранського спорту: цілі, завдання, законодавча та нормативно-правова база ветеранського спорту. Реабілітаційний потенціал спорту ветеранів: фізичне відновлення, психологічна та соціальна реінтеграція, використання спорту як інструменту для боротьби з посттравматичним стресовим розладом (ПТСР). Організація і управління спортом ветеранів війни: система підготовки фахівців

	для роботи з ветеранами, створення безбар'єрного спортивного середовища та інфраструктури, фінансування та підтримка спорту ветеранів. Види занять: лекції, практики. Методи навчання: під час засвоєння студентами курсу «Адаптивний спорт і спорт ветеранів війни» використовуються наступні методи навчання: - вербальні (словесні): лекція, пояснення, бесіда, розповідь; - практичні: дидактичне тестування; - самостійна робота: теоретична підготовка до аудиторних занять (лекцій, практик); - самостійне опрацювання окремих розділів, тем навчальної дисципліни.
Пререквізити	Вивчення дисципліни «Адаптивний спорт і спорт ветеранів війни» передбачає тісний взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами: психологія, педагогіка, біомеханіка, анатомія людини, історія фізичної культури, спортивна метрологія, спортивні ігри тощо.
Постреквізити	Знання отримані під час вивчення курсу «Адаптивний спорт і спорт ветеранів війни» будуть використовуватись під час засвоєння наступних навчальних дисциплін: теорія і методика викладання обраного виду спорту, загальна теорія підготовки спортсменів, теорія і методика дитячо-юнацького спорту, проходження виробничої (тренерської) практики.
Політика курсу	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.
Оцінювання досягнень	При визначенні загальної оцінки враховуються результати поточного контролю з практичних занять, які відбулися в період навчання, а також результати захисту індивідуальних завдань, самостійної роботи, тестового опитування тощо. Система накопичення балів з дисципліни «Адаптивний спорт і спорт ветеранів війни»: <i>Практичні роботи – 3x10 балів = 30 балів</i> <i>Індивідуальні завдання – 2x10 балів = 20 балів</i> <i>Контрольне тестування – 2x10 балів = 20 балів</i> Максимальна кількість балів за виконання практичних робіт - 70 Залік (максимальна кількість балів) - 30 Максимальна кількість балів за курс – 100. До заліку допускаються здобувачі, які виконали практичні роботи та за результатами навчання набрали не менше 30 балів. Результати навчання оцінюються за національною шкалою та системою ECTS: 90-100 балів – А – зараховано 82-89 балів – В - зараховано

	74-81 – С – зараховано 64-73 – D – зараховано 60-63 – E – зараховано 0-59 – F / FX – не зараховано 60-100 балів - «Зараховано» - виставляється, якщо здобувач виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленими завданням, припустився допустимих помилок, демонстрував здатність до виконання практичних завдань, передбачених програмою. 0-59 балів – «Не зараховано» - виставляється, якщо здобувач не виконав або не якісно виконав практичні завдання курсу, виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки або не зміг дати відповіді на поставлені питання.
Інформаційне забезпечення	Основна література: 1. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. Виховання і спорту] / Ю. А. Бріскін. – Київ : Олімпійський література, 2006. – 263 с. – ISBN 966-7133-79-6. 2. Бріскін Ю. А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади : навч. посіб. – Львів : Ахіл, 2003. – 128 с. 3. Бріскін Ю. А. Організаційні основи Паралімпійського спорту : навч. посіб. – Львів : Кобзар, 2004. – 180 с., іл. 4. Бріскін Ю. А. Вступ до теорії спорту інвалідів : навч. посіб. / Ю. А. Бріскін, А. В. Передерій. – Львів : Априорі, 2008. – 70 с. Передерій А. В. Спеціальні Олімпіади в сучасному світі : монографія / А. В. Передерій – Львів : ЛДУФК, 2013 р. – 296 с.
	Додаткова література: 1. Бріскін Ю. А. Класифікаційні стратегії Паралімпійського спорту / Бріскін Ю. А., Передерій А. В. // Оздоровча і спортивна робота з неповносправними / за заг. Ред.. Бріскіна Ю., Линця М., Боляха Е., Мігасевича Ю. – Львів : Видавець Тарас Сорока – 2004. – С. 22 – 29. 2. Передерій А. В. Теоретико-методичні підходи до періодизації багаторічної підготовки спортсменів у адаптивному спорті / Передерій А. В., Розторгуй М. С. // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2016. - № 1. – С. 91 – 95. 3. Розторгуй М. Підготовка спортсменів з інвалідністю на етапі спортивно-реабілітаційної підготовки в силових видах спорту / Марія Розторгуй, Аліна Передерій // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – 2018. - № 1(41). – С. 61 – 66.